

Sygn. akt II Ka 222/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2018r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Rudnik

Protokolant: staż. Katarzyna Wawrzyniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Sieradzu Ewy Bartkiewicz - Kęsiak

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2018r.

sprawy **D. U.**

oskarżonego o czyn z art. 207 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 17 maja 2018r. wydanego w sprawie
II K 827/17

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) z punktu 1 wyroku eliminuje zwrot: „a) w dniu 25 kwietnia 2017r. w miejscowości (...) gm. Klonowa znieważał słowami wulgarnymi żonę A. U., tj. uznaje oskarżonego za winnego popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 216 § 1 kk,”, a także zwrot: „przy czym przyjmuje, iż oskarżony czynów z pkt. 1a i 1b dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 kk i za to na podstawie art. 216 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierza mu karę 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych,”,

b) w punkcie 1 wyroku zwrot: „b)” zastępuje zwrotem „a)” zwrot: „c)” zastępuje zwrotem: „b)”, a zwrot: „d)” zastępuje zwrotem: „c)”, zaś zwrot: „1c i 1d” zastępuje zwrotem: „1b i 1c”,

c) za czyn przypisany D. U. w punkcie 1a - z uwzględnieniem zmiany numeracji wynikającej z punktu 1b niniejszego wyroku – popełniony w dniu 25 czerwca 2017r., wyczerpujący dyspozycję art. 216 § 1 kk, na podstawie art. 216 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę grzywny w ilości 20 (dwudziestu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych,

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. H. kwotę 420 (czteryście dwadzieścia) złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w wysokości 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

4. zwalnia oskarżonego z obowiązku poniesienia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 222/18

UZASADNIENIE

W skierowanym do Sądu Rejonowego w Sieradzu w dniu 29 listopada 2017r. akcie oskarżenia D. U. zarzucono dokonanie przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 207 § 1 kk polegającego na tym, że w okresie czasu od kwietnia 2017r. do 22 lipca 2017r. w m. (...) gm. Klonowa pow. (...) woj. (...) znęcał się fizycznie i psychicznie nad żoną A. U. oraz córką E. U. lat 17 i córką K. lat 15 wszczynając pod wpływem alkoholu awantury podczas których zachowywał się wobec wymienionych agresywnie, rzucał różnymi przedmiotami, ubliżał im słowami wulgarnymi, szarpał je i popychał, uniemożliwiał im wykonywanie prac domowych, wielokrotnie podczas awantur uderzył ręką w twarz córkę K. nie powodując obrażeń ciała, a nadto zachowaniem swym zakłócał spoczynek nocny wymienionym oraz pozostałym domownikom tj. córce D. lat 11, córce W. lat 10, synowi K. lat 7, synowi S. lat 6, córce A. lat 4, synowi S. lat 2 oraz córce M. w wieku 1 rok.

Wyrokiem z dnia 17 maja 2018 roku wydanym w sprawie II K 827/17 Sąd Rejonowy w Sieradzu uznał w punkcie 1 D. U. w miejsce zarzucanego mu czynu za winnego:

a) popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 216 § 1 kk polegającego na tym, że w dniu 25 kwietnia 2017r. w miejscowości (...) gm. Klonowa znieważał słowami wulgarnymi żonę A. U.,

b) popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 216 § 1 kk polegającego na tym w dniu 25 czerwca 2017 r. w miejscowości (...) gm. Klonowa znieważał słowami wulgarnymi żonę A. U. i córki K. U., E. U.,

przy czym przyjął, iż oskarżony czynów z pkt. 1a i 1b dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 kk i za to na podstawie art. 216 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę 50 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych,

c) popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 216 § 1 kk i art. 217 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk polegającego na tym, że w dniu 29 kwietnia 2017r. w miejscowości (...) gm. Klonowa znieważał słowami wulgarnymi żonę A. U. oraz naruszył jej nietykalność cielesną w ten sposób, że popychał i szarpał ją za odzież rękami,

d) popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 216 § 1 kk i art. 217 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk polegającego na tym, że w dniu 22 lipca 2017r. w miejscowości (...) gm. Klonowa znieważał słowami wulgarnymi żonę A. U. oraz naruszył jej nietykalność cielesną w ten sposób, że popychał i szarpał ją za odzież rękami,

przy czym przyjął, iż oskarżony czynów z pkt. 1c i 1d dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 kk i za to na podstawie art. 217 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Ponadto na podstawie art. 63 § 1 kk Sąd Rejonowy zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zatrzymanie w okresie od dnia 22 lipca 2017r., godz. 22.20 do dnia 24 lipca 2017r., (dwa dni) przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności odpowiada jednemu dniowi kary pozbawienia wolności, jak również zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. H. kwotę 672 złotych powiększoną o podatek VAT w kwocie 154,56 złotych tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną oskarżonemu z urzędu oraz zwolnił oskarżonego z opłaty i wydatków postępowania przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

W ustawowym terminie apelację od tego wyroku złożył obrońca oskarżonego zaskarżając go w całości, a zaskarżonemu orzeczeniu na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 1, 2, 3, 4 kpk zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na jego treść, tj. art. 4, art. 7, art. 410 oraz art. 424 § 1 i 2 k.p.k., poprzez dokonanie oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów w sposób dowolny, jednostronny a w konsekwencji wadliwy, poprzez:

a) odmówienie wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, który tak na etapie postępowania przygotowawczego, jak i w toku postępowania sądowego nie przyznał się do popełnienia zarzucanych jemu czynów, a także złożył wyjaśnienia w sprawie, w których wskazywał, że jakkolwiek zdarzało się jemu używać słów wulgarnych czy zachowywać w

sposób nerwowy, to jednak nigdy nie naruszył nietykalności cielesnej małżonki ani też nigdy jego zamiarem nie było znieważenie, ubliżenie małżonce lub któremukolwiek z domowników i jeżeli jakiegokolwiek niestosowne (aczkolwiek nie noszące znamion przestępstw) zachowania z jego strony miały miejsce, to wyjątkowo, wyłącznie po spożyciu alkoholu, w czasie sprzeczki małżeńskiej, na skutek prowokacyjnego zachowania małżonki lub członków rodziny,

b) nieuwzględnienie w należyтым stopniu tego, że członkowie rodziny oskarżonego odmówili składania zeznań w toku postępowania sądowego, a zatem nie zależy im na pociągnięciu oskarżonego do odpowiedzialności karnej za jakikolwiek jego czyn - ani z oskarżenia publicznego ani też prywatnego,

c) funkcjonariusze policji, z wyjątkiem zdarzenia w dniu 29 kwietnia 2018r., przyjeżdżali do oskarżonego już po awanturze domowej a zatem nie byli świadkami tego jaki był przebieg awantury, natomiast w zakresie zdarzenia w dniu 29 kwietnia 2018r. nerwowa reakcja oskarżonego wynikała wyłącznie z tego, że została wezwana policja, pomimo braku ku temu uzasadnionych podstaw,

d) oparcie się na zeznaniach kuratora i innych świadków, pomimo tego że osoby te nie były bezpośrednimi świadkami przestępczych zachowań ze strony oskarżonego,

- podczas gdyby Sąd wszystkie te okoliczności wziął pod uwagę, to w sposób niebudzący wątpliwości ustaliłby, że zachowanie oskarżonego nie wypełniło znamion przypisanych jemu w wyroku przestępstw,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia w zakresie jego pkt 1 lit. a) poprzez ustalenie, że oskarżony dopuścił się przestępstwa polegającego na tym, że w dniu 25 kwietnia 2017r. w miejscowości (...) gm. Klonowa znieważał słowami wulgarnymi żonę A. U., w sytuacji gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, żeby w tym dniu miały miejsce przejawy znieważania A. U. przez męża, zaś świadek A. G., na której zeznaniach oparł się Sąd co do tego czynu, pomyliła się w swoich zeznaniach, albowiem zeznawała ona o zdarzeniu z 25 czerwca 2017r. a nie z 25 kwietnia 2017r. (co też zauważył sam Sąd w treści uzasadnienia wyroku - vide strona 4 uzasadnienia),

3. niezależnie od powyższego, to nawet przy tak ustalonym ustanie faktycznym Sąd orzekł karę rażąco niewspółmierną za czyny przypisane oskarżonemu w pkt 1 lit. c) i d) wyroku, tj. karę pozbawienia wolności w wymiarze 3 miesiące, w sytuacji gdy kara łagodniejsza także realizowałaby cele kary w zakresie prewencji indywidualnej oraz generalnej i odpowiadała społecznemu poczuciu sprawiedliwości (tym bardziej, że oskarżony nigdy nie był karany za przestępstwa przeciwko rodzinie, przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego), bez konieczności odseparowywania oskarżonego od jego najbliższych - rodziny i dzieci, którym zależy na jego powrocie do domu i bez konieczności osadzenia go w zakładzie karnym, w szczególności mając na względzie to, że tak krótki okres pobytu w warunkach izolacji penitencjarnej żadnej realnej możliwości resocjalizacji skazanego nie przyniesie a będzie stanowił wyłącznie nadmierną, nieuzasadnioną w okolicznościach sprawy dolegliwość.

W konkluzji apelacji skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonego D. U. od popełnienia przypisanych mu czynów, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie go do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Sieradzu Wydziałowi II Karnemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w niniejszej sprawie zasługuje na uwzględnienie w części, a mianowicie zakresie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych co do czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie 1a zaskarżonego wyroku. Powyższe musiało skutkować zmianą wyroku polegającą na wyeliminowaniu punktu 1a i stosownej zmianie wyroku w zakresie kary grzywny, gdyż Sąd I instancji orzekł jedną karę grzywny przy przyjęciu, że czyny z punktów 1a i 1b wchodziły w skład ciągu przestępstw. W pozostałej zaś części wniesiony środek odwoławczy nie zasługuje na uwzględnienie i tym samym nie mógł powodować zmiany orzeczenia w kierunku postulowanym przez obrońcę czy też jego uchylenia.

Wyrażona w art. 4 kpk zasada obiektywizmu i wiążąca się z nią zasada *in dubio pro reo* zawarta w przepisie art. 5 § 2 kpk, nie są naruszone, jeżeli sąd ma w polu swego widzenia wszystkie dowody i fakty dotyczące danego oskarżonego, zarówno te, które są dla niego korzystne, jak i te, które przemawiają na niekorzyść oskarżonego, poddaje je ocenie i analizie zgodnej ze wskazaniem logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego oraz gdy w sprawie brak jest takich wątpliwości, które mimo wszelkich starań organu procesowego nie da się usunąć (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 stycznia 2006 roku, II AKa 394/05, Prok. i Pr. – wkł. 2006/11/29). Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd meriti w toku rozprawy głównej mogą być skutecznie zakwestionowane, a ich poprawność zdyskwalifikowana, wtedy dopiero, gdyby w procedurze dochodzenia do nich Sąd uchybił dyrektywom art. 7 kpk, pominał istotne w sprawie dowody lub oparł się na dowodach na rozprawie nieujawnionych, sporządził uzasadnienie niezrozumiałe, nadmiernie lapidarne, wewnątrznie sprzeczne bądź sprzeczne z regułami logicznego rozumowania, wyłączające możliwość merytorycznej oceny kontrolno-odwoławczej. Zarzut obrazy przepisu art. 7 kpk i w związku z tym dokonania błędnych ustaleń faktycznych może być skuteczny tylko wtedy, gdy skarżący wykaże, że sąd orzekający - oceniając dowody - naruszy zasady logicznego rozumowania, nie uwzględni przy ich ocenie wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Ocena dowodów dokonana z zachowaniem wymienionych kryteriów pozostaje pod ochroną art. 7 kpk, i brak jest podstaw do kwestionowania dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych i końcowego rozstrzygnięcia, gdy nadto Sąd nie orzeknie z obrażą art. 410 kpk i 424§2 kpk oraz nie uchybi dyrektywie art. 5§2 kpk.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania i analizując zarzuty podniesione we wniesionej apelacji Sąd Okręgowy nie stwierdził takich uchybień ze strony Sądu I instancji, które rodziłyby wątpliwości co do merytorycznej trafności zaskarżonego wyroku, poza koniecznością wyeliminowania przypisanego oskarżonemu czynu z dnia 25 kwietnia 2017 roku, co do którego brak było podstaw do przyjęcia, iż miał on miejsce.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że brak jest podstaw do uznania za zasadne zarzutów naruszenia art. 4, 7 kpk i 410 kpk i 424 § 1 i 2 kpk (poza opisaną wyżej sytuacją związaną z przypisanym zdarzeniem z dnia 25 kwietnia 2017r.). Sprawy związane z przemocą w rodzinie w jej różnych przejawach niewątpliwie należą do trudnych dowodowo, zwykle wiążą się z występowaniem zupełnie przeciwnych relacji. W niniejszej sprawie osoby najbliższe odmówiły składania zeznań, na co słusznie zwrócił uwagę Sąd I instancji. Wykluczenie z materiału dowodowego relacji bezpośrednich świadków nie wyklucza jednak procedowania w sprawie, zwłaszcza kiedy czyny prywatnoskargowe objęte są ściganiem przez oskarżyciela publicznego. Podkreślić przy tym w tym miejscu należy, że nieistotne są pobudki pokrzywdzonych będących osobami najbliższymi, jakimi kierowali się odmawiając składania zeznań. Nie jest bowiem zadaniem Sądu w takiej sytuacji domniemywać z jakich powodów się to stało, szczególnie zaś nie może to być traktowane jako okoliczność obciążająca dla oskarżonego. Okoliczność ta nie może jednak mieć również charakteru łagodzącego – co podnosi w apelacji obrońca oskarżonego wskazując, że pokrzywdzonym nie zależy na pociągnięciu oskarżonego do odpowiedzialności karnej za jakikolwiek jego czyn – czy to ścigany z oskarżenia publicznego czy prywatnego. Inaczej mówiąc, ocenie i analizie podlega pozostały materiał dowodowy, który został zgromadzony w sprawie.

Kwestia zachowań D. U., które mu zarzucano została zatem zweryfikowana poprzez zeznania innych osób, z których faktycznie część nie była bezpośrednimi świadkami zdarzeń, ale przekazywała relacje, które usłyszała od pokrzywdzonych. Nie dotyczy to jednak zeznań funkcjonariuszy Policji, którzy zostali wezwani na interwencję do domu U. w dniu 29 kwietnia 2018 roku. Otóż D. R. oraz S. S. (3) byli bezpośrednimi świadkami negatywnego zachowania oskarżonego, który w ich obecności zachowywał się agresywnie i był wulgarny wyzywając swoją żonę A. U.. Natomiast co do zdarzenia z dnia 25 czerwca 2017 roku Sąd I instancji dysponował relacją A. G., która zgłosiła interwencję Policji, po tym jak oskarżony obudził się i zachowywał się agresywnie w stosunku do żony oraz córek E. i K. U.. A więc i w przypadku tego zdarzenia mamy do czynienia ze świadkiem, który był bezpośrednim obserwatorem negatywnych zachowań D. U.. Brak było przy tym podstaw, aby odmówić wiary zeznaniom tych świadków. Zwłaszcza w przypadku funkcjonariuszy Policji podkreślenia wymaga, iż nie mieli oni powodów, aby fałszywie obciążyć oskarżonego. Natomiast niektórzy pozostali świadkowie choć nie byli bezpośrednimi świadkami zdarzeń z udziałem oskarżonego, to swoje relacje opierają na rozmowach z pokrzywdzonymi. I tak w złożonej apelacji obrońca oskarżonego co do zasady nie kwestionuje relacji kuratora T. C. i matki pokrzywdzonej G. J., jednak uważa, że te zeznania nie są wystarczające do przyjęcia wypełnienia przez oskarżonego znamion przestępstw przypisanych

mu zaskarżonym wyrokiem. Z takim stanowiskiem nie można się zgodzić. Zwłaszcza w przypadku zeznań T. C. podkreślenia wymaga, że jego relacja wiązała się z pełnionymi przez niego obowiązkami, a przy tym brak jest podstaw do uznania, że przekazywane mu przez pokrzywdzonych relacje były nieprawdziwe, zwłaszcza że znajdują one pośrednie potwierdzenie w zeznaniach osób, które były naocznymi świadkami agresywnych zachowań oskarżonego wobec członków rodziny, a więc D. R., S. S. (3) i A. G.. To samo odnosi się do zeznań świadka G. J., które korelują z relacjami T. C. odnośnie skarg ze strony pokrzywdzonych na zachowanie oskarżonego. Sąd I instancji dokonał bardzo wszechstronnej analizy zgromadzonych w sprawie dowodów nie pomijając żadnej okoliczności, która dla rozstrzygnięcia sprawy mogła mieć znaczenie, a przy tym bardzo szczegółowo przedstawił w uzasadnieniu wyroku powody dokonania takiej a nie innej oceny zgromadzonych dowodów.

Opisane powyżej okoliczności słusznie doprowadziły Sąd I instancji do konkluzji, iż wyjaśnienia oskarżonego nie zasługują w pełni na walor wiarygodności. Zwłaszcza kiedy z zeznań T. C. wynika, że oskarżony używał także przemocy fizycznej wobec pokrzywdzonych. Nie sposób przy tym jego zachowań sprowadzać jedynie do nerwowych reakcji podczas małżeńskich sprzeczek lub też usprawiedliwiać jego zachowania tym, że był pod wpływem alkoholu. Istotnie oskarżony jest osobą uzależnioną od alkoholu i to po spożyciu alkoholu zachowuje się niewłaściwie – znieważając i naruszając nietykalność cielesną swoich najbliższych. Choroba ta nie może jednak w żaden sposób usprawiedliwiać jego działań czy stanowić okoliczności łagodzącej, zwłaszcza kiedy D. U. nie podejmował leczenia odwykowego. Wskazać w tym miejscu należy, że w czasie interwencji w dniu 25 czerwca 2017 roku oskarżony znajdował się w stanie nietrzeźwości – 1.6 mg/l, a więc ok. 3 promili, zaś powodem wszczęcia przez niego awantury w tym dniu miało być to, że świadek A. G. przyszedł do żony oskarżonego i razem pili alkohol. Trudno w tychże wyjaśnieniach doszukać się racjonalnego działania oskarżonego, niemniej jednak nie może to wpływać na ocenę jego postępowania w taki sposób, aby wykluczała przyjęcie, iż był on sprawcą przestępstw. Oskarżony istotnie nie został uznany za winnego czynu z art. 207 § 1 kk, a rozważania w tym zakresie przedstawione przez Sąd I instancji są aprobowane przez Sąd odwoławczy, niemniej jednak zgromadzony materiał dowodowy słusznie pozwolił na przypisanie oskarżonemu jednostkowych działań, w tym jednego wyczerpującego dyspozycję art. 216 § 1 kk oraz dwóch wypełniających dyspozycję art. 216 § 1 kk i art. 217 k.k. w zw. z art. 11 § 2 kk.

W tym miejscu należy wskazać, co słusznie podniósł obrońca oskarżonego, iż świadek A. G. zeznając w toku postępowania przygotowawczego pomyliła daty zdarzeń, stąd też koniecznym było wyeliminowanie w punkcie 1 zaskarżonego wyroku podpunktu a o treści: „a) w dniu 25 kwietnia 2017r. w miejscowości (...) gm. Klonowa znieważał słowami wulgarnymi żonę A. U., tj. uznaje oskarżonego za winnego popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 216 § 1 kk”. Zresztą Sąd I instancji w ustaleniach faktycznych w ogóle nie wspomniał o zdarzeniu z dnia 25 kwietnia 2017r., zaś w ocenie dowodów zauważył pomyłkę A. G. w dacie zdarzenia. Mało tego w początkowej części rozważań prawnych Sąd Rejonowy również nie wspomniał o zdarzeniu z dnia 25 kwietnia 2017r. A zatem Sąd Rejonowy ewidentnie dostrzegł, że faktycznie takie zdarzenie nie miało miejsca, choć nie znalazło to odzwierciedlenia w ostatnim fragmencie rozważań prawnych związanych z postawionym oskarżonemu zarzutem i w samym wyroku. Konieczność dokonania opisanej wyżej zmiany wyroku była oczywista, bowiem nie podlegało dyskusji, że w dniu 25 kwietnia 2017r. nie miało miejsca jakiegokolwiek zajście, zachowanie ze strony oskarżonego, które można byłoby kwalifikować jako czyn z art. 216 § 1 kk.

W pozostałym zakresie należy stwierdzić, że Sąd I instancji nie dopuścił się obrazy art. 4, 7, 410 i 424 kpk, zaś zarzuty podniesione w apelacji należało uznać za bezpodstawne. Jednocześnie skoro Sąd Rejonowy nie dopuścił się żadnych uchybień przy ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, poza kwestią związaną ze zdarzeniem z dnia 25 kwietnia 2017 roku, które faktycznie nie miało miejsca, w tym nie naruszył zwłaszcza wskazanych wyżej przepisów kodeksu postępowania karnego, to nie można mieć również zastrzeżeń do poczynionych w sprawie pozostałych ustaleń faktycznych, które znalazły oparcie w uznanych za wiarygodne dowodach – relacjach świadków. W świetle poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych nie było również wątpliwości co do zasadności przypisania oskarżonemu czynu z art. 216 § 1 kk popełnionego w dniu 25 czerwca 2017r. oraz dwóch czynów wyczerpujących dyspozycję art. 216 § 1 kk i art. 217 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełnionych w dniach 29 kwietnia 2017r. i 22 lipca 2017r.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że oskarżonemu zasadnie przypisano, iż swoim zachowaniem z dnia 25 czerwca 2017 roku wyczerpał znamiona czynu z art. 216 § 1 kk znieważając żonę A. U. oraz córki K. U. i E. U., a ponieważ czyn ten objęty był ciągiem przestępstw z art. 91 § 1 kk razem z czynem przypisanym w punkcie 1a, który faktycznie nie miał miejsca, konieczne było także wyeliminowane jednej kary wymierzonej za te czyny. Dlatego też należało wyeliminować zwrot: „przy czym przyjmuje, iż oskarżony czynów z pkt. 1a i 1b dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 kk i za to na podstawie art. 216 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierza mu karę 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych”. Jednocześnie konieczne było wymierzenie przez sąd odwoławczy kary jednostkowej za czyn przypisany D. U. w punkcie 1b zaskarżonego wyroku (wg numeracji przyjętej przez Sąd I instancji) popełniony w dniu 25 czerwca 2017r. Ponieważ orzeczona przez Sąd Rejonowy w Sieradzu kara za ciąg przestępstw była karą za w sumie dwa czyny, niewątpliwie w przypadku przyjęcia, iż w istocie D. U. podlega ukaraniu tylko za jeden czyn należało orzec karę grzywny w niższym wymiarze. Zdaniem Sądu Okręgowego kara grzywny w ilości 20 stawek dziennych będzie stanowiła karę odpowiadającą wadze czynu z dnia 25 czerwca 2017r. i wszystkim występującym w sprawie okolicznościom. Dostrzegając zwłaszcza fakt, że oskarżony przyznał się do znieważenia pokrzywdzonych Sąd Okręgowy uznał, że kara grzywny w takim wymiarze właściwie wypełni cele kary. Uwzględniając trudną sytuację materialną i życiową oskarżonego Sąd Okręgowy ustalił wysokość jednej stawki dziennej grzywny na najniższym dopuszczalnym prawem poziomie 10 złotych.

Ponieważ apelację co do winy uznaje się również za apelację co do kary, obowiązkiem Sądu Okręgowego w Sieradzu było rozważenie, czy orzeczona w oparciu o art. 91 § 1 kk za czyny opisane w punktach 1c i 1d (wg numeracji przyjętej przez Sąd I instancji) kara 3 miesięcy pozbawienia wolności stanowi rozstrzygnięcie rażąco surowe. obrońca oskarżonego zarzucił zresztą w swojej apelacji z ostrożności procesowej również rażącą surowość wyroku w zakresie tego orzeczenia o karze, w związku z czym tym bardziej konieczna była analiza rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Sieradzu w tym zakresie.

Pojęcie rażącej niewspółmierności kary wskazane w art. 438 pkt 4 kpk w związku z jego ocennością było przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w wielu orzeczeniach. W wyroku z dnia 11 kwietnia 1985r. (V KRN 178/85 , OSNKW z 1995r. Nr 7 – 8, poz. 60) Sąd Najwyższy podkreślił, że zarzut niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, to nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy - gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą. Jednocześnie w innym wyroku tego Sądu z dnia 2 lutego 1995r. (II KRN 198/94 – OSNPP z 1995r., z. 6, poz. 18) wskazano przy rozważaniach odnośnie rażącej niewspółmierności kary, iż nie chodzi o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - »rażąco« niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować.

W świetle tak ukształtowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy nie można mieć zastrzeżeń do rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego o karze wymierzonej oskarżonemu. Sąd I instancji należyście przy tym uzasadnił, dlaczego wymierzył mu za przypisane przestępstwa taką a nie inną karę, nie pomijając żadnej z okoliczności, które należało wziąć pod uwagę przy ich wymierzaniu, zaś z przedstawioną w tym zakresie argumentacją należy w pełni się zgodzić. Podkreślić należy, że na orzeczoną karę 3 miesięcy pozbawienia wolności złożyły się dwa przestępstwa popełnione w ramach ciągu przestępstw na szkodę osób najbliższych. Ponadto swoim zachowaniem oskarżony wypełnił znamiona dwóch przestępstw dopuszczając się przemocy nie tylko słownej ale także fizycznej. Takie zachowanie należy uznać za szczególnie niebezpieczne (nawet przy przyjęciu ich jako jednostkowe zachowania), zwłaszcza kiedy oskarżony nie podjął leczenia w związku z uzależnieniem od alkoholu, zaś pod jego wpływem zachowuje się agresywnie i nie panuje nad swoim zachowaniem. Należało także uwzględnić jego uprzednią karalność i to zaś dość poważne przestępstwa. Wszystkie te okoliczności powodują, że kara 3 miesięcy pozbawienia wolności nie wyraża się nadmierną surowością. Podkreślić również należy, że D. U. trzykrotnie wcześniej skazano na karę pozbawienia wolności, co w oczywisty sposób wykluczało możliwość zastosowania art. 69 § 1 kk, a więc warunkowego zawieszenia wykonania tejże kary. W świetle powyższych rozważań podniesione przez obrońcę

oskarżonego w apelacji argumenty w żadnym razie nie mogły uzasadniać wzruszenia zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o karze za opisane wyżej czyny.

Reasumując Sąd Okręgowy uwzględniając w części apelację obrońcy oskarżonego na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 438 pkt 3 kpk zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) z punktu 1 wyroku wyeliminował zwrot: „a) w dniu 25 kwietnia 2017r. w miejscowości (...) gm. Klonowa znieważał słowami wulgarnymi żonę A. U., tj. uznaje oskarżonego za winnego popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 216 § 1 kk,” a także zwrot: „przy czym przyjmuje, iż oskarżony czynów z pkt. 1a i 1b dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 kk i za to na podstawie art. 216 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierza mu karę 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych,”

b) w punkcie 1 wyroku zwrot: „b)” zastąpił zwrotem „a)” zwrot: „c)” zastąpił zwrotem: „b)”, a zwrot: „d)” zastąpił zwrotem: „c)”, zaś zwrot: „1c i 1d” zastąpił zwrotem: „1b i 1c”

c) za czyn przypisany D. U. w punkcie 1a - z uwzględnieniem zmiany numeracji wynikającej z punktu 1b wyroku sądu odwoławczego – popełniony w dniu 25 czerwca 2017r., wyczerpujący dyspozycję art. 216 § 1 kk, na podstawie art. 216 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w ilości 20 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

W pozostałym zakresie, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk w zw. z art. 634 kpk Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. H. kwotę 420 złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w wysokości 96,60 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Jednocześnie na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 § 1 kpk, w związku z trudną sytuacją materialną i życiową D. U., który obecnie przebywa w zakładzie karnym, Sąd Okręgowy zwolnił go od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym obciążając nimi Skarb Państwa.